

B.A. Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April – 2023 (New Course)

SANSKRIT P3: DANDIRACHIT-DASHAKUMAR CHARIT (UCHCHHAVAS-6) (CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન. ૧ (અ) નીચેના ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો (કોઈપણ બે) (૦૮)
- Q-1 (A) Translate paragraph of following (any two) (08)
- ૧) ભદ્ર ! ભવદષ્ટેષુ રાષ્ટ્રેષુ કતમત્સમૃદ્ધં સંપન્નસસ્યં સત્પુરુષ ભુયિષ્ઠં ચ ? ઇતિ । તમહમીષદ્વિહસ્યાબ્રવમ્-‘ભદ્ર, વિસ્તીર્ણેયમર્ણવામ્બરા । ન પર્યન્તોડસ્તિ સ્થાને સ્થાનેષુ રમ્યાણાં જનપદાનામ્ । અપિ તુ ન ચેદિહ યુવયોઃ સુખનિવાસકારણં કમપ્યુપાયમુત્પાદયિતું શક્નુયામ્, તતોડહમેવ ભવેયમધ્વદર્શી । તાવતોદૈરત રણિતાનિ મણિનૂપુરાણામ્ । અથાસૌ જાતસંભ્રમા પ્રાપ્તૈવેયં ભર્તુદારિકા કંદુકાવતી કન્દુકક્રીડિતેન દેવી વિનધ્વવાસિનીમારાધયિતુમ્ ।
- ૨) અસ્તિ ત્રિગર્તો નામ જનપદઃ । તત્રાસન્નગૃહિણસ્ત્રયઃ સફ્રીતસારધનાઃ સોદર્યા ધનક-ધાન્યક-ધન્યકાસ્ત્ર્યાઃ । તેષુ જીવત્સ નવવર્ષ વર્ષાણિ દ્વાદશ દશશતાક્ષઃ ક્ષીણસારં સસ્યમ્, ઔષધ્યો વન્ધ્યાઃ, ન ફલવન્તો । વનસ્પતયઃ, । ક્લીબા મેઘાઃ, ક્ષીણસ્ત્રોતસઃ સ્ત્રવન્ત્યઃ, પંકશેષાણિ પલ્વલાનિ, નિર્નિસ્યન્દાન્યુત્સમખંડલાનિ વિરલીભૂતં કન્દમૂલફલમ્, અવહિનાઃ કથાઃ, ગલિતાઃ કલ્પણોત્સવ ક્રિયાઃ, બહુલીભૂતાનિ તસ્કરકલાનિ અન્યોન્યમભક્ષયન્નજાઃ, પર્યલુઠ્ઠિતસ્તતો બલાકા પાણ્ડુરાણિ નરશિરઃકપાલાનિ પર્યહિન્દન્ત શુષ્કાઃ કાકમખંડલ્યઃ, શૂન્યીભૂતાનિ નગરગ્રામ ખર્વટપુટભેદનાદિની ।
- ૩) અસ્તિન દ્રવિડેષુ કાઞ્ચી નામ નગરી । તસ્યામનેકકોટીસારઃ શ્રેષ્ઠિપુત્રઃ શક્તિકુમારો નામાસીત્ । સોડષ્ટાદશવર્ષદેશીયશ્ચિન્તામાપેદે-‘નાસ્ત્ય દારાણામનનુગુણદારાણાં વા સુખં નામ । તત્કથં નુ ગુણવદ્વિન્દેયં કલત્રમ્’ ? ઇતિ । અથ પરપ્રત્યયાહતેષુ દારેષુ યાદ્રુઙ્ગિકં સંપતિમનભિસમીક્ષ્ય કાર્તાન્તિકો નામ ભૂત્વા વસ્ત્રાન્તપિનદ્વશાલિપ્રસ્થો ભુવં બભ્રામ । ‘લક્ષણજ્ઞોડયમ્ ઇત્ય મુષ્મૈ કન્યાઃ કન્યાવન્તઃ પ્રદર્શયાંબભૂવુઃ ।
- પ્રશ્ન. ૧ (બ) પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો (કિમપિ દ્વયમ્) (૦૬)
- Q-1 (B) Explain with reference to the context (any two) (૦૬)
- ૧) અન્યથાપિ સિદ્ધં નઃ સમીવિતમ્ ।
- ૨) એષ વિ દેવતાસમાદિષ્ઠે વિધીઃ ।
- ૩) ભગવતિ પતિરેવ દૈવતં વનિતાનામ્ ।
- ૪) સંયમાકૃતિર્ન વ્યભિચરતિ શીલમ્ ।
- પ્રશ્ન. ૨ દશકુમારચરિત નુ ગદ્યકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Q-2 Evaluate દશકુમારચરિતમ્ as a ગદ્યકાવ્યઃ । (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૨ દંડીના જીવન અને કવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
- Q-2 Write detail note on title and work of દંડિ ।
- પ્રશ્ન. ૩ દશકુમારચરિતમને આધારે દંડીની ગદ્યશૈલીનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Q-3 According to દશકુમારચરિતમ્ evaluate the prose style of દંડિ । (14)
- અથવા/OR

- પ્રશ્ન. ૩ દશકુમારચરિતમ મા પ્રતિબિંબિત થતી સામાજિક પરિસ્થિતિ વર્ણવો.
Q-3 Describe the social position reselected in 'દશકુમારચરિતમ્' ।
- પ્રશ્ન. ૪ "દશકુમારચરિતમ્" ના ષષ્ઠોચ્છવાસ: નુ રસદર્શન કરો. (૧૪)
Q-4 Appreciate the ષષ્ઠોચ્છવાસ: of 'દશકુમારચરિતમ્' । (14)
અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૪ કથા અને આખ્યાયિકાના લક્ષણો આપી દશકુમારચરિતમ્ ના સાહિત્ય પ્રકાશ વિશે ચર્ચા કરો.
Q-4 Give definition of કથા and આખ્યાયિકા and discuss the literary form of 'દશકુમારચરિતમ્' ।
- પ્રશ્ન. ૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
Q-5 Write short notes on any two of the following. (14)
- ૧) દણ્ડિન: પદલાલિત્યમ્ ।
 - ૨) કોશદાસ વૃતાન્તમ્ ।
 - ૩) 'દશકુમારચરિતમ્' – શીર્ષક ।
 - ૪) ધૂમિનીવૃતાન્તમ્ ।
